VerDieping: OekraÃ¯ne, een dag later

Beschrijving

Door de Russische inval in de OekraÃ¯ne zal het monetaire beleid in Europa en de Verenigde Staten voorlopig ondergeschikt zijn aan deze geopolitieke ontwikkelingen. Normaal gesproken heeft de geopolitiek geen of slechts gedurende een korte periode invloed op het monetaire beleid. Nu is de kans groot dat centrale bankiers in de loop van dit jaar moeten kiezen tussen het bestrijden van de oplopende inflatie en het voorkomen van een recessie. De inflatie kan in de komende maanden verder oplopen door stijgende energieprijzen. Desondanks zijn er inmiddels al enkele renteverhogingen uitgeprijsd. De Federal Reserve gaat in maart de rente nog wel met een kwartje verhogen, maar de kans op een renteverhoging door de ECB dit jaar neemt snel af. Markten gaan er van uit dat centrale banken het steunen van de economie verkiest boven het bestrijden van inflatie. FinanciÃ«le markten vinden het verder niet zo relevant hoe het de economie van Rusland of die van de OekraÃ¯ne vergaat, het gaat in de eerste plaats om het aanbod van voldoende aardgas en olie. Daarnaast is er nog een lange lijst metalen uit Rusland en met name agrarische grondstoffen uit de OekraÃ¯ne. Zonder olie en met name Russisch aardgas gaan energieprijzen door het dak. Dat drukt vooral in Europa de groei en zorgt hier voor meer inflatie. Energie heeft in Europa toch al een groter gewicht in het inflatiemandje, terwijl de Verenigde Staten in hoge mate zelfvoorzienend zijn.

Of Europa wordt afgesloten van aardgas uit Rusland hangt af van de sancties die zijn bedoeld om Rusland te raken. Politici benadrukken dat de sancties bijzonder zwaar zijn, maar tegelijkertijd probeert men zoveel mogelijk de schade bij de westerse consument te beperken. Dat betekent bijna automatisch dat ze ook Rusland niet echt pijn doen. De Russische staatsschuld ligt op slechts 18 procent van het BBP en in de afgelopen jaren heeft het land gestaag haar positie in Amerikaanse dollars afgebouwd. Vorig jaar stond er voor het eerst meer goud dan dollars op de balans van de centrale bank. Net als China wil ook Rusland af van een te grote positie in Amerikaanse dollars, omdat beide landen weten dat de Verenigde Staten bereid zijn om de dollar in te zetten als wapen. Zo zijn landen als Iran en Soedan in het verleden ook afgesloten van het internationale betalingssysteem. Nu wordt een boycot door middel van dit systeem â?? Swift â?? door Duitsland en Frankrijk tegengehouden. Veel Russisch gas wordt via Swift betaald en niet betalen is wel een eenvoudig excuus om de kraan dicht te draaien. Op het moment dat Rusland van het dollarbetalingsysteem wordt afgesloten, neemt de kans snel toe dat de Amerikaanse dollar haar status als reservemunt voor een

steeds groter deel van de wereld zal verliezen, met de renminbi als logisch alternatief.

Wat op te maken is uit de lange monoloog van Poetin voorafgaand aan de inval, is dat de inval onvermijdelijk was voor Rusland. Net als de Amerikanen in Irak is de inval gericht op een verandering van het regime. OekraÃ¯ne is in de ogen van Poetin de zachte onderbuik van het Russische rijk en zonder deze buffer is moedertje Rusland zelf in acuut gevaar. Het gevaar dat Rusland ziet is de beweging oostwaarts van NAVO, een organisatie die raketten bezit die, bewapend met kernkoppen, Moskou binnen enkele minuten zouden kunnen vernietigen. Volgens Rusland zijn de Verenigde Staten de agressor door NAVO steeds verder oostwaarts uit te breiden en het prowesterse regime in OekraÃ¯ne te steunen. Na de Maidan-revolutie zou Rusland zelf zo maar eens het volgende slachtoffer kunnen zijn. Ook is OekraÃ¯ne een staat die in de ogen van Poetin gecreÃ«erd is door de Sovjet-Unie. Het zijn Lenin, Stalin en Chroestsjov die hebben bepaald hoe de grenzen van de huidige OekraÃ¯ne lopen. Hij ziet de regering in Kiev als een Amerikaans marionettenkabinet. Nu er op dit moment zwakke leiders zitten in de Verenigde Staten en Europa, de inflatie is opgelopen en dit jaar er voor het eerst meer vraag is naar olie dan aanbod, was dit het moment voor Poetin om toe te slaan. OekraÃ¯ne moet weer de vazalstaat worden die het ooit was.

De kans is groot dat het Rusland lukt om een nieuwe regering te installeren in Kiev. Het is de Amerikanen gelukt in onder andere Irak en in LibiÃ«. Het betekent niet dat OekraÃ¯ne een stabiel land zal worden, de kans is zelfs groot dat OekraÃ¯ners jarenlang de Russische staat zullen ondermijnen. Zolang de westerse sancties niet zullen voorkomen dat Russische grondstoffen beschikbaar blijven voor de wereldeconomie, hebben financiÃ«le markten weinig problemen met de inval. Toch is dan juist het risico dat het gedrag van Poetin, maar ook dat van China richting Taiwan of Noord-Korea richting Zuid-Korea niet stopt. Deze nieuwe koude oorlog is dan ook voorlopig niet voorbij. Bij zoâ??n koude oorlog hoort een wapenwedloop en met name in Europese landen is er werk aan de winkel. Verder zullen we waarschijnlijk langer moeten leven met een bovengemiddeld hoge inflatie waar met name bedrijven en landen van zullen profiteren die grondstoffen produceren. Op korte termijn zal de pijn vooral zitten in de voedselprijzen, want de export vanuit de graanschuur OekraÃ¯ne, lijkt voorlopig verstoord. Vorig jaar stegen de voedselprijzen al met bijna 30 procent. Vooral in landen in Afrika gaat een groot inkomen op aan voedsel, ook nog eens in de meest ruwe vorm. Hier bestaat de prijs van een brood voor slechts een klein deel uit graan, de aardgasprijzen hebben wellicht meer invloed op de prijs van een brood dan de graanprijs. In Afrika is dat anders. Bedenk dat de Arabische lente begon uit ontevredenheid over de toen sterk stijgende voedselprijzen.

Door de inval in de OekraÃ¯ne is de kans op een explosieve stijging van de rente afgenomen. Dat tegelijkertijd de inflatie hoog blijft is goed voor bedrijven die deze prijzen weten door te berekenen aan de afnemers. Het herstel van de IT-sector laat zien dat deze sector daar vaak bovengemiddeld vaak in slaagt. Het voordeel van grondstoffen in portefeuille is dat deze zowel in het nieuwe basisscenario als in het geval van een verdere escalatie goed zullen blijven presteren.

Schrijf in op de Tweewekelijkse nieuwsbrief van AurÃ©us.

AurÃ©us streeft er naar om correcte en actuele informatie te verstrekken afkomstig van betrouwbare bronnen, maar kan de juistheid en volledigheid van de informatie in deze publicatie niet garanderen. Aan deze publicatie kunnen derhalve geen rechten worden ontleend. AurÃ©us aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enige directe of gevolgschade voortvloeiende uit het gebruik van deze publicatie of de inhoud ervan. Deze publicatie is niet bedoeld als een aanbod of verzoek tot aan- of verkoop van een financieel instrument en moet evenmin worden beschouwd als een persoonlijk beleggingsadvies, aangezien de inhoud van deze publicatie niet is toegesneden op de individuele (financiÃ«le) situatie en doelstellingen van beleggers. PotentiÃ«le beleggers worden er nadrukkelijk op gewezen dat aan beleggen financiÃ«le risicoâ??s zijn verbonden. Zij dienen dan ook goed kennis te nemen van de inhoud van relevante informatie over

desbetreffende belegging (prospectus, informatiememorandum, essentiÃ«le beleggersinformatie, essentiÃ«le-informatiedocument etc.) en worden geadviseerd onafhankelijk advies in te winnen om zich een goed oordeel te kunnen vormen over die risicoâ??s en/of deze risicoâ??s passen in/bij hun beleggingsdoelstellingen, financiÃ«le situatie, risicoprofiel en risico acceptatie. De waarde van een belegging kan fluctueren. Het is mogelijk dat beleggers bij verkoop of beÃ«indiging van hun belegging minder terugkrijgen dan hun inleg. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.